

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní Mgr. Lenkou Havlíčkovou ve věci

žalobkyně: **D. H. P.**, narozená dne X
statní příslušnice Vietnamské socialistické republiky
bytem X
zastoupená advokátem Mgr. Markem Eichlerem
sídlem Nekázanka 888/20, 110 00 Praha 1

proti

žalované: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem Náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 2. 2025, č. j. MV-7463-4/SO-2025

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 20. 2. 2025, č. j. MV-7463-4/SO-2025, **se ruší** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 20 397,59 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, (dále jen „správní orgán I. stupně“) usnesením ze dne 26. 11. 2024, č. j. OAM-27625-5/TP-2024 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), podle § 66 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), zastavilo řízení o žádosti žalobkyně o vydání povolení k trvalému pobytu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

podle § 88 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

2. Žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla odvolání žalobkyně a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.

Žaloba

3. V žalobě žalobkyně namítla, že žalovaná pochybila při výkladu a aplikaci právních norem a své rozhodnutí zatížila nezákonností a nepřezkoumatelností.
4. Žalobkyně uvedla, že nový cestovní doklad byl novou skutečností ve smyslu § 82 odst. 4 správního řádu, a na podporu svého tvrzení zrekapitulovala skutkové okolnosti. K žalobě navíc doložila úřední překlad policejního protokolu o zadržení cestovního dokladu žalobkyně spolu s cestovním dokladem její matky, k němuž došlo 10. 9. 2024 v Bad Gottleuba-Berggießhübel. Předně uvedla, že předmětné cestovní doklady měl u sebe zmocněnec, který je vyzvedával na velvyslanectví, a při cestě do Německa si neuvědomil, že je má stále u sebe; při policejní kontrole po překročení státních hranic byly cestovní doklady zadrženy. Podle žalobkyně příslušníci německé policie zmocněnci přislíbili, že cestovní doklady zašlou na Velvyslanectví Vietnamské socialistické republiky v Praze. Žalobkyně uvedla, že právě z tohoto důvodu nedoložila správnímu orgánu I. stupně originál cestovního dokladu, nýbrž jeho kopii. Originálem totiž rodiče žalobkyně nedisponovali a vyčkávali, kdy bude zaslán zastupitelskému úřadu. Žalobkyně uvedla, že si její otec (zákonný zástupce – pozn. soudu) nepovšimnul, že lhůta pro doložení cestovního dokladu byla ve výzvě stanovena na 30 dnů, a nikoli na 90 dnů, jak mu měla úřední osoba před vydáním výzvy ústně přislíbit. Vzhledem k tomu, že otec cestovní doklad žalobkyně stále neměl, požádal o vydání nového cestovního dokladu, který mu byl vydán dne 18. 12. 2024, a který přiložil k odvolání. Žalobkyně zdůraznila, že je zřejmé a prokázané, že ji v doložení cestovního dokladu bránily objektivní důvody, kvůli kterým nebylo možné vadu odstranit. Uvedla, že vadu odstranila až v odvolacím řízení, jelikož si nový cestovní doklad vyzvedla až po vydání prvostupňového rozhodnutí.
5. Žalobkyně namítla přepjatý formalismus, a to zejména ve vztahu k neakceptování nového cestovního dokladu coby nové skutečnosti ve smyslu § 82 odst. 4 správního řádu, a dále ve vztahu k nehodnocení přiměřenosti rozhodnutí. Žalobkyně uvedla, že přepjatý formalismus je judikaturou konstantně označován za nezákonný a odporující ústavním principům demokratického právního státu. Dále uvedla, že upřednostňování formalistického přístupu na úkor přístupu materiálního označil opakovaně za nezákonné Ústavní soud. Žalobkyně připomněla, že Ústavní soud orgánům veřejné moci ani obecným soudům netoleruje formalistický postup, spočívající v sofistikovaném odůvodňování zřejmé nespravedlnosti. Podle žalobkyně Ústavní soud judikoval, že obecný soud není doslovným zněním zákona vázán, nýbrž se od něj musí odchýlit tehdy, když to vyžaduje jeho účel, historie vzniku, systematická souvislost nebo některý z principů, jež mají svůj základ v ústavně konformním právním řádu jako významovém celku, a že povinnost soudů nalézat právo neznámá pouze vyhledávat přímé a výslovné pokyny v zákonném textu, ale též povinnost zjišťovat a formulovat, co je právem i tam, kde jde o interpretaci abstraktních norem a ústavních zásad. Žalobkyně se odkázala na nález sp. zn. Pl. ÚS 21/96 nebo nález sp. zn. Pl. ÚS 19/98. Při výkladu a aplikaci právních předpisů nelze podle žalobkyně opomíjet jejich účel a smysl, který není možné hledat jen ve slovech a větách toho kterého předpisu, ale též v principech obecně uznávaných demokratickými právními státy. Žalobkyně poukázala, že Ústavní soud

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

považuje při nalézání práva za podstatné vycházet z individuálních rozměrů každého jednotlivého případu. Mnohé případy a jejich specifické okolnosti totiž mohou být značně komplikované a netypické; to však nevyvazuje orgány veřejné správy či obecné soudy z povinnosti udělat vše pro jejich spravedlivé řešení.

6. Žalobkyně dále namítla nezákonný postup spočívající v tom, že se správní orgán I. stupně i žalovaná účelově vyhnuli zkoumání přiměřenosti dopadů podle § 174a zákona o pobytu cizinců tím, že namísto meritorního rozhodnutí vydali procesní usnesení. Zdůraznila, že ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců vypočítává jen základní okruhy, které je při hodnocení přiměřenosti rozhodnutí třeba zohlednit. Uvedla, že žalovaná se k přiměřenosti vyjádřila pouze strohým konstatováním, že si žalobkyně může na zastupitelském úřadu podat novou žádost, přičemž komplikace jsou k tíži jejího otce. Žalobkyně zdůraznila, že takové vyjádření není v souladu se skutečnostmi popsány v žalobě, a že nadto žalovaná nezohlednila zdlouhavost a finanční náročnost procesu případného odcestování do Vietnamu za účelem podání nové žádosti.
7. Žalobkyně uvedla, že je nezletilou dcerou rodičů, kteří mají na území České republiky povolen trvalý pobyt, narodila se v porodnici v Děčíně dne X a rodiče jí dne X nechali vyhotovit cestovní doklad. Cestovní doklad na úřadě vyzvedl zmocněnec, který však musel odcestovat do Německa a neuvědomil si, že přes hranici převáží cizí cestovní doklady. Žalobkyně zdůraznila, že po této události se její rodiče pravidelně, avšak neúspěšně, dotazovali zastupitelského úřadu, zda mu byl cestovní doklad zaslán. Žalobkyně zopakovala, že její otec měl za to, že mu byla stanovena devadesátidenní lhůta, jelikož taková lhůta mu byla sdělena na přepážce žalované v Ústí nad Labem. Lhůtu si nicméně nezkontroloval a neprodloužil; v důsledku toho došlo k zastavení řízení. Žalobkyně podotkla, že její vycestování do Vietnamu by bylo spojeno se zdravotním rizikem, jelikož je malým dítětem, u něhož nebyla doposud dokončeno povinné očkování. Z těchto okolností žalobkyně dovodila nepřiměřenost napadeného rozhodnutí.
8. Žalobkyně navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

Vyjádření žalované k žalobě

9. Žalovaná ve svém písemném vyjádření k žalobě navrhl, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou zamítl. Uvedla, že v žalobě uvedené námitky nejsou důvodné. Prohlásila, že trvá na zákonnosti napadeného rozhodnutí, a odkázala se na jeho odůvodnění.
10. K námitce přepjatého formalismu žalovaná uvedla, že správní orgán prvního stupně i žalovaná nepostupovaly formalisticky, nýbrž plně v souladu se správním řádem i zákonem o pobytu cizinců. Žalovaná se odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2018, č. j. 2 Azs 180/2018-51, ve kterém soud vyslovil závěr, že pokud by stěžovatelka chtěla brojit proti přepjatému formalismu způsobujícímu porušení jejích ústavně zaručených práv, musela by napadat ústavní konformitu dotčených ustanovení zákona o pobytu cizinců.
11. Žalovaná dodala, že nesplnění zákonných podmínek pro podání žádosti na území nelze považovat za formalismus, ale za interpretaci příslušných právních předpisů s ohledem na ustálenou judikaturu a v souladu se zavedenou správní praxí. Uvedla, že takový postup je obecně v zájmu právní jistoty účastníků řízení, byť v konkrétním případě nemusí být ku prospěchu žalobkyně. Žalovaná měla za to, že správní orgán I. stupně i žalovaná postupovaly v souladu s platnými právními předpisy, především v souladu se zákonem o pobytu cizinců

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

a správním řádem. Konstatovala, že stav věci byl správním orgánem prvního stupně zjištěn v souladu s ustanovením § 3 správního řádu a důvod pro zastavení řízení o žádosti o vydání trvalého pobytu podle ustanovení § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu byl naplněn.

Ústní jednání

12. Soud nařídil ústní jednání na den 29. 9. 2025. Žalovaná se k jednání omluvila s tím, že nepožaduje, aby jednání bylo odročeno, souhlasila s jednáním v její nepřítomnosti. Zástupce žalobkyně doručil 1 pracovní den přede dnem konání nařízeného jednání žádost o odročení s tím, že s v důsledku kolize s dříve nařízeným jednáním u jiného soudu, nemůže jednání v předmětné věci zúčastnit. Soud posoudil tuto žádost jako nevčasnou a rozhodl o projednání věci v nepřítomnosti účastníků.
13. Při nařízeném jednání provedl soud žalobkyní navržený důkaz protokolem o zajištění – ověřeným překladem z německého jazyka a rodným listem žalobkyně.

Posouzení věci soudem

14. O žalobě soud rozhodl v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť oba účastníci vyslovili souhlas s rozhodnutím věci bez jednání.
15. Napadené rozhodnutí žalované soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během třicetidenní lhůty ode dne doručení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
16. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
17. Soud se předně zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, která byla vnesena obecně k celému napadenému rozhodnutí, neboť pouze přezkoumatelné rozhodnutí může být způsobilým následného soudního přezkumu. Soud přitom dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí vadou spočívající v nepřezkoumatelnosti netrpí.
18. Za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů je nutné považovat takové rozhodnutí, které nemá žádné odůvodnění nebo z něhož nevyplývá, jaký skutkový stav vzal správní orgán za rozhodný, jakými úvahami se při právním posouzení věci řídil a jak uvažil o pro věc

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

zásadních skutečnostech a uplatněných námitkách účastníka řízení, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. K tomuto závěru dospěl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 16. 4. 2015, č. j. 7 As 55/2015-29. Soud v této souvislosti poukázal též na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které platí, že „*z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši*“ (k tomu srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46, ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109).

19. Na stranách 3 až 5 napadeného rozhodnutí žalovaná podrobně vylíčila skutkový stav a průběh řízení. Za pomoci komentářové literatury (autoři JUDr. Josef Vedral, Ph.D. a JUDr. Radek Ondruš), jakož i judikatury (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2017, č. j. 7 Azs 237/2017-26, vyložila zákonná ustanovení upravující koncentraci řízení. Z odůvodnění je zcela zřejmé, jakým myšlenkovým postupem žalovaná dospěla k závěru, že žalobkyně měla a mohla originál cestovního dokladu předložit již v prvostupňovém řízení, a že bylo namístě řízení zastavit.
20. Součástí odůvodnění napadeného rozhodnutí na straně 5 a 6 pak bylo též srozumitelné vysvětlení, proč žalovaná měla za to, že v daném případě nebyla s ohledem na procesní povahu usnesení o zastavení řízení povinna zkoumat dopady napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně. Tento závěr opřela o závěry judikatury (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2016, č. j. 1 Azs 108/2016-41 a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 6. 2020, č. j. 9 A 176/2017), z nichž citovala relevantní odstavce.
21. Vzhledem ke shora uvedenému soud zhodnotil napadené rozhodnutí jako zcela přezkoumatelné, neboť z něj je seznatelné, jaký skutkový stav vzala žalovaná za rozhodný, jakými úvahami se při právním posouzení věci řídila, a jakým způsobem postupovala při posuzování skutečností pro věc zásadních.
22. Soud dále posoudil námitku nezákonnosti, kterou žalobkyně spatřuje v tom, že žalovaná nesprávně aplikovala ustanovení upravující koncentraci řízení. Podle žalobkyně měla žalovaná přihlédnout k tomu, že v řízení před správním orgánem I. stupně nemohla originál cestovního dokladu předložit z objektivních důvodů a přihlédnout k němu jako k nové skutečnosti ve smyslu § 82 odst. 4 správního řádu.
23. Podle § 88 odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že narodí-li se cizinec na území, považuje se jeho pobyt na tomto území po dobu pobytu jeho zákonného zástupce, nejdéle však po dobu 60 dnů ode dne narození, za přechodný, není-li dále stanoveno jinak.
24. Podle § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců platí, že pobývá-li zákonný zástupce narozeného cizince na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu nebo povolení k trvalému pobytu, je povinen v době podle odstavce 1 podat za narozeného cizince žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, nebo o udělení povolení k trvalému pobytu. V případě podání žádosti o povolení trvalého pobytu se pobyt narozeného cizince od okamžiku narození do právní moci rozhodnutí o této žádosti považuje za pobyt trvalý.

25. Podle § 89 odst. 2 platí, že k žádosti podle § 88 odst. 3 je zákonný zástupce narozeného cizince povinen předložit náležitosti podle odstavce 1 písm. a) a b), tedy cestovní doklad dítěte a rodný list.
26. Podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu platí, že řízení o žádosti správní orgán usnesením zastaví, jestliže žadatel v určené lhůtě neodstranil podstatné vady žádosti, které brání pokračování v řízení.
27. Podle § 82 odst. 4 správního řádu platí, že k novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, se přihlídně jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve. Namítá-li účastník, že mu nebylo umožněno učinit v řízení v prvním stupni určitý úkon, musí být tento úkon učiněn spolu s odvoláním.
28. Soud poukazuje na to, že ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) se vyvinula v obecný závěr, že v řízení o žádosti leží primární povinnost jednat aktivně na žadateli, nikoliv na správním orgánu, a to i ve vztahu k pobytovým věcem cizinců (srov. rozsudky NSS ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 Azs 12/2015-38, ze dne 4. 11. 2015, č. j. 3 Azs 162/2015-43, ze dne 3. 3. 2016, č. j. 10 Azs 95/2015-36, ze dne 29. 8. 2016, č. j. 7 Azs 99/2016-36, nebo ze dne 15. 11. 2017, č. j. 8 Azs 111/2017-36). Následkem nedoložení zákonem požadovaných náležitostí žádosti je zastavení řízení podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 7. 2016, č. j. 2 Azs 76/2015-24).
29. Ze správního spisu je zřejmé, že žalobkyně do okamžiku vydání prvostupňového rozhodnutí na výzvu k odstranění vad žádosti, kterou její zákonný zástupce převzal dne 26. 9. 2024, nereagovala. Ačkoliv byla řádně poučena o důsledcích případného nesplnění výzvy, nedoložila originál cestovního dokladu, ani protokol o zadržení cestovního dokladu s platností od 6. 9. 2024 do 6. 9. 2029 německým policejním orgánem. Nepožádala ani o přerušení lhůty kvůli čekání na vrácení cestovního dokladu. Mezi účastníky řízení není sporu o tom, že žalobkyně teprve s odvoláním předložila originál svého cestovního dokladu s platností od 18. 12. 2024 do 18. 12. 2029 a současně uvedla, že 10. 9. 2024 byl v Německu poblíž českých hranic její cestovní doklad zadržen při policejní kontrole. Dále v odvolání uvedla, že zákonný zástupce se v průběhu prvostupňového řízení opakovaně, leč bezvýsledně, dotazoval pracovníků vietnamské ambasády, zda nebyl cestovní doklad německou policií vrácen.
30. Kopii protokolu o zadržení cestovního dokladu s platností od 6. 9. 2024 do 6. 9. 2029 německým policejním orgánem datovaného ke dni 10. 9. 2024 včetně jeho ověřeného překladu z německého jazyka a překladatelské doložky přiložila žalobkyně až k žalobě, správní spis tyto listiny neobsahuje. Soud shledal, že protokol obsahuje následující poučení o opravných prostředcích: *„Dotčená osoba může proti zabavení podle ustanovení trestního řádu nebo zákona o přestupcích, které bylo provedeno bez nařízení soudu, kdykoli u obvodového soudu, v jehož obvodu k zabavení došlo, podat návrh na soudní rozhodnutí.“* Z tvrzení žalobkyně však nijak neplyne, že by učinila jakýkoli kvalifikovaný krok podle německého práva směřující k navrácení jejího cestovního dokladu. Soud nesdílí názor žalované, že bylo povinností žalobkyně nahlásit ztrátu nebo odcizení cestovního dokladu podle § 103 písm. m) zákona o pobytu cizinců, neboť zadržení cestovního dokladu policejním orgánem členského státu Evropské unie nelze dle názoru soudu považovat za jeho ztrátu ani odcizení. Žalobkyně přesto nedostala právní maximě *vigilantibus iura* (právo přeje bdělým), když se navrácení dokladů nedomáhala u německých orgánů. Přestože byla správním orgánem I. stupně

poučena o následcích neodstranění vady žádosti ve lhůtě 30 dnů, nedoložila ani nesdělila správnímu orgánu I. stupně okolnosti, které jí brání originál cestovního dokladu ve stanovené lhůtě předložit, taktéž nepožádala o prodloužení lhůty podle § 39 odst. 2 správního řádu. Krom telefonátů na vietnamskou ambasádu tedy zůstala žalobkyně až do vydání prvostupňového rozhodnutí pasivní. Ačkoli jak protokol o zajištění ze dne 10. 9. 2024, tak výzva k odstranění vad žádosti ze dne 26. 9. 2024 obsahovaly poučení, žalobkyně v souladu s nimi nepostupovala.

31. Pro posouzení žalobní námitky není bez významu, že žalobkyně v odvolání tvrzenou nemožnost předložit doklad již v řízení před správním orgánem I. stupně nijak nedoložila. Protokol dokládající její tvrzení předložila teprve v řízení před soudem. Nejvyšší správní soud v obdobné věci, v níž žadatelka předložila náležitosti žádosti teprve v odvolacím řízení, judikoval, že „se k novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve. Žadatel nemůže předkládat až v odvolacím řízení náležitosti žádosti, které mají dokládat určitou skutečnost, s tím, že si je opatřil až později, pokud mu nebránily v jejich včasném předložení objektivní důvody. V posuzované věci neexistovala objektivní překážka, pro kterou by stěžovatelka nemohla doložit požadované doklady již v prvostupňovém řízení, a ani stěžovatelka takové konkrétní objektivní důvody neuvedla, **tím méně pak doložila**. Nejedná se tedy o přípustnou novou skutečnost ve smyslu § 82 odst. 4 správního řádu, kterou stěžovatelka nemohla objektivně uplatnit dříve, ale pouze o stěžovatelčinu nečinnost, která nemůže založit výjimku ze zákazu uplatňování skutkových novot v odvolacím řízení dle citovaného ustanovení“ (bod 26 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 8. 2024, č. j. 5 Azs 225/2022-39, důraz doplnil soud). Z citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu lze dovodit, že i kdyby důvody bránící předložení dokladu v prvostupňovém řízení objektivně existovaly, nestačilo by doklady doplnit v odvolacím řízení. Bylo by nadto třeba existenci objektivní překážky nejen tvrdit, ale také doložit. Tomu žalobkyně nedostála, neboť protokol o zajištění ze dne 10. 9. 2024 přiložila až soudu spolu s žalobou. Unesení důkazního břemene však nemůže dohánět až v řízení před soudem. Správní soudy totiž zásadně nemohou napravovat procesní pasivitu účastníka řízení, který nebyl ve správním řízení co do svých tvrzení a co do doložení povinných důkazů (důkazních prostředků) aktivní, a skutková tvrzení uplatnil prvně teprve v řízení před správními soudy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2024, č. j. 8 Azs 138/2024-39).
32. Nicméně, výše uvedené závěry nemají vliv na posouzení důvodnosti další žalobní námitky žalobkyně, již brojila proti přepjatému formalismu napadeného rozhodnutí, s odůvodněním, že se žalovaná řádně nezabývala zásahem do jejího soukromého a rodinného života a nezohlednila nejlepší zájem dítěte.
33. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.
34. Podle čl. 8 odst. 1 Úmluvy platí, že má každý právo na respektování soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. Podle odst. 2 nemůže státní orgán do výkonu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.

35. Podle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte platí, že zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, správními nebo zákonodárnými orgány. Hledisko nejlepšího zájmu dítěte přenáší Evropský soud pro lidská práva i do posuzování zásahů do rodinného života cizinců ve smyslu čl. 8 Úmluvy, jež se dotýkají (především nezletilých) dětí (k tomu blíže rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2020, č. j. 5 Azs 220/2019-33, a ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-40).
36. K problematice zkoumání přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince existuje konstantní judikatura NSS, podle které *„ustanovení § 174a zákona [...] o pobytu cizinců [...] stanoví pouze to, jakými okolnostmi se má správní orgán zabývat v případech, kdy je povinen zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona. Na základě daného ustanovení však nelze určit, u kterých rozhodnutí má správní orgán povinnost přiměřenost dopadů zkoumat. To je nutno zhodnotit na základě jiných částí právního řádu než § 174a zákona o pobytu cizinců [...]“* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016-30). V citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud dospěl k jednoznačnému závěru, že povinnost posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí se netýká všech rozhodnutí vydávaných podle zákona o pobytu cizinců, ale pouze některých. Tato povinnost se podle konstantní judikatury správních soudů nevztahuje na procesní rozhodování o zastavení řízení (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2017, č. j. 7 Azs 46/2017-28, ze dne 18. 11. 2015, č. j. 6 Azs 226/2015-27, nebo ze dne 16. 8. 2016, č. j. 1 Azs 108/2016-41). Tyto závěry učinily správní soudy například i ve vztahu k posouzení včasnosti žádosti nezletilého dítěte o povolení k trvalému pobytu podle § 88 zákona o pobytu cizinců (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 46/2020-40, rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 29. 11. 2018, č. j. 3 A 179/2016-36, ze dne 16. 1. 2020, č. j. 11 A 102/2019-37, nebo ze dne 12. 12. 2019, č. j. 11 A 22/2019-47).
37. Správní soudy však v minulosti výslovně připustily, že i v situaci, kdy není v řízení vedeném podle zákona o pobytu cizinců rozhodováno meritorně, může být správní orgán povinen posoudit přiměřenost dopadu jeho rozhodnutí do soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy, resp. Úmluvy o právech dítěte.
38. V rozsudku ze dne 16. 3. 2021, č. j. 3 Azs 4/2020-41, Nejvyšší správní soud konstatoval, že *„z judikatury Evropského soudu pro lidská práva vyplývá, že čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod musí být v případech týkajících se dětí vykládán zejména s ohledem na Úmluvu o právech dítěte a že veškerá rozhodnutí týkající se dětí tak musí v první řadě zohledňovat jejich nejlepší zájmy (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 6. 7. 2010 ve věci č. 41615/07 – Neulinger a Shuruk proti Švýcarsku). Nejvyšší správní soud proto souhlasí se stěžovatelkou, že nejlepší zájem dítěte je způsobilý prolomit zásadu koncentrace správního řízení, pokud však z obsahu správního spisu je zřejmé, že nic nebrání tomu, aby stěžovatelce bylo vydáno nové povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny po podání žádosti na zastupitelském úřadu v zemi původu. Nebrání-li nic vydání nového povolení, pak trvání na tom, aby stěžovatelka za takového stavu opustila území České republiky a přerušila tak kontakt s*

jedním z rodičů a školní docházku jen pro to, aby podala novou žádost, postrádá racionální opodstatnění.“ (důraz doplnil soud).

39. Nejvyšší správní soud dále v rozsudku ze dne 3. 8. 2021, č. j. 10 Azs 218/2021-44, potvrdil, že v případě usnesení o zastavení řízení z důvodu nedoložení zákonem požadovaných podkladů pro posouzení žádosti cizince podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu nelze vyloučit, že správní orgán bude v konkrétním případě povinen posoudit přiměřenost rozhodnutí o zastavení řízení založeného na procesní pasivitě cizince do jeho soukromého a rodinného života. Taková povinnost nastane, bude-li cizinec takovou otázku v řízení vznášet, resp. pokud ze spisu nebude vyplývat, že by tvrzená nepřiměřenost byla na první pohled nemyslitelná či zdánlivá, případně pokud dokonce ze správního spisu budou zjevné okolnosti, které by na takovou nepřiměřenost mohly ukazovat. Nejvyšší správní soud rovněž potvrdil názor Městského soudu v Praze vyslovený v napadeném rozsudku v dané věci, že o takovou situaci půjde především v případě, kdy cizinec v rozporu s § 82 odst. 4 správního řádu nedoloží některé doklady potřebné pro posouzení žádosti v řízení před správním orgánem I. stupně a učiní tak teprve v reakci na zastavení řízení v rámci řízení o odvolání proti tomuto usnesení. Půjde tedy o případy, kdy má nadřízený orgán k dispozici všechny doklady potřebné pro meritorní rozhodnutí ve věci, přičemž z obsahu správního spisu může být dokonce zjevné, že v konkrétním případě *prima facie* nic nebrání vyhovění žádosti cizince a vydání pozitivního rozhodnutí. Zásadu koncentrace řízení stanovenou v § 82 odst. 4 správního řádu „*lze tedy výjimečně prolomit, leží-li v dané situaci na jedné misce vah efektivita správního řízení chráněná uvedeným pravidlem správního řádu a na straně druhé nejlepší zájem dítěte, chráněný českým ústavním pořádkem (jehož součástí jsou též Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluva o právech dítěte).*“ Současně se zabýval, proč tento postup není v rozporu s dosavadní judikaturou Nejvyššího správního soudu (viz body 15 a 16 odkazovaného rozsudku).
40. Tyto závěry potvrdil Nejvyšší správní soud i specificky ve vztahu k řízení o pobytovém oprávnění cizince narozeného na území podle § 88 zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2022, č. j. 1 Azs 268/2021-56). Soud shrnuje, že zásadu koncentrace řízení stanovenou v § 82 odst. 4 s. ř. lze výjimečně prolomit, leží-li v dané situaci na jedné misce vah efektivita správního řízení chráněná uvedeným pravidlem správního řádu a na straně druhé nejlepší zájem dítěte, chráněný českým ústavním pořádkem (jehož součástí jsou též Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluva o právech dítěte). Takový postup není v rozporu s dosavadní judikaturou Nejvyššího správního soudu vyjádřenou ve výše citovaných rozsudcích (č. j. 1 Azs 268/2021-56 a č. j. 10 Azs 218/2021-44). Judikaturou vymezené podmínky jsou naplněny i v nyní projednávaném případě. Žalobkyně požadovaný originál cestovního dokladu doložila spolu s odvoláním dne 19. 12. 2024, tedy sice po vydání rozhodnutí správního orgánu I. stupně, avšak ještě před nabytím právní moci. Žalovaná měla v době rozhodování již všechny podstatné náležitosti žádosti založeny ve spise. Současně platí, že ze správního spisu byly zjevné okolnosti, které by mohly ukazovat na nepřiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně. Ze správního spisu zejména plyne, že žalobkyně je ročním dítětem, na území České republiky žije se svými rodiči, kteří jsou držiteli povolení k trvalému pobytu.
41. Soud s ohledem na výše uvedené přisvědčil námitce přepjatého formalismu, neboť v posuzované věci shledal v souladu s výše citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu lidskoprávní rovinu. Neobstojí tedy konstatování žalované formulované na straně 6 napadeného rozhodnutí, že napadeným rozhodnutím nebylo dotčeno žádné z práv

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

garantovaných Úmluvou o právech dítěte ani čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

42. Soud zrušil napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. pro podstatné porušení ustanovení o řízení, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí, a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
43. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyni, která byla v řízení zcela úspěšná, soud přiznal náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení v celkové výši 20 397,59 Kč. Náklady řízení tvoří zaplacený soudní poplatek ve výši **3 000 Kč**, náklady za právní zastoupení, tj. odměna a náhrada hotových výdajů zástupce žalobkyně. Výše odměny a náhrady vychází z vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“).
44. Zástupce žalobkyně učinil dva úkony právní služby [převzetí a příprava zastoupení – § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu; podání žaloby – § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Za tyto úkony mu podle § 35 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 7 bodem 5 a § 9 odst. 5 advokátního tarifu náleží odměna 2 x (1500 Kč + 78 x 40 Kč), tj. **9 240 Kč** (23 x 4 620 Kč), a podle § 13 odst. 1 a 4 advokátního tarifu náhrada hotových výdajů advokáta ve výši **900 Kč** (2 x 450 Kč). Soud nepřiznal žalobkyni náhradu za právní zastoupení (odměnu a režijní paušál) za podání vyjádření k výzvě soudu, neboť zástupce žalobkyně v něm pouze vyjádřil nesouhlas s rozhodnutím bez jednání a sdělil, že žalobkyně se jednání neúčastní. Soud toto písemné podání neshledal za důvodně vynaložený náklad řízení, a to vzhledem k jeho obsahu a nenáročnosti.
45. Náhradu nákladů řízení spojených s návrhem na přiznání odkladného účinku žalobě soud žalobkyni nepřiznal, neboť žalobkyně s tímto návrhem úspěšná nebyla.
46. Advokát není dle administrativního registru ekonomických subjektů Ministerstva financí České republiky plátcem daně z přidané hodnoty, nenáleží mu proto náhrada za tuto daň.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 29. září 2025

Mgr. Lenka Havlíčková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní Mgr. Lenkou Havlíčkovou ve věci

žalobkyně: **D. H. P.**, narozená dne X
statní příslušnice Vietnamské socialistické republiky
bytem X
zastoupená advokátem Mgr. Markem Eichlerem
sídlem Nekázanka 888/20, 110 00 Praha 1

proti

žalované: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem Náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 2. 2025, č. j. MV-7463-4/SO-2025

takto:

V písemném vyhotovení rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 178 A 4/2025-45 se výrok číslo II **opravuje tak**, že správně zní:

Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši **13 140 Kč** do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Rozsudkem zdejšího soudu ze dne 29. 9. 2025, č. j. 178 A 4/2025-45, bylo vyhověno žalobě žalobkyně, neboť rozhodnutí žalované ze dne 20. 2. 2025, č. j. MV-7463-4/SO-2025, bylo zrušeno a věc jí byla vrácena k dalšímu řízení (výrok I. rozsudku). Výrokem II. pak byla žalobkyni přiznána náhrada nákladů řízení. Při písemném vyhotovení uvedeného rozsudku došlo k početní chybě, v jejímž důsledku bylo nesprávně uvedeno, že se žalobkyni přiznává na nákladech řízení částka 20 397,59 Kč. Přitom, jak vyplývá z odůvodnění rozsudku, žalobkyni náleží na nákladech řízení zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč, a náklady za právní zastoupení, spočívající ve dvou úkonech právní služby [převzetí a příprava zastoupení – § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu; podání žaloby – § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu, za něž advokátovi náleží odměna 9 240 Kč (2 x 4 620 Kč) a náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 900 Kč (2 x 450 Kč); celkem tedy 13 140 Kč (3 000 + 9 240 + 900).

Vzhledem k tomu, že jde o zřejmou nesprávnost spočívající v početní chybě, byla podle § 164 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve spojení s § 64 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, provedena oprava tímto opravným usnesením.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

Ústí nad Labem 1. října 2025

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Mgr. Lenka Havlíčková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.